

[Miljøministeren.]

blevet påvist – og det skal man nok ikke tage for let – at der inden for en årrække vil opstå mangel på flere af de mest anvendte råstoffer: ler, grus og sten, og hvis ikke der sker en samfundsmæssig styring af råstofindvindingen i de kommende år og en rigtig anvendelse af råstofferne, så vil vi få mangel på dem. De øgede statslige og amtskommunale udgifter til planlægning og styring er på denne baggrund en uhyre beskedent investering i forhold til, at vi får orden på disse ting.

Så vil jeg gerne udtrykke ønsket om, at vi med de varianter, der lå i ordførernes bemærkninger, får et udvalgsarbejde, der både sagligt og fornuftigt når frem til et resultat, der sikrer en styring.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af byggelov. (Foranstaltninger vedrørende råstofforbrug m. v.).

(Lovforslag nr. L 47. Fremsat 8/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ejler Koch (S):

Da mit partis ordfører i denne sag er forhindret i at være til stede, skal jeg med henvisning til, hvad der blev sagt ved sidste førstebehandling af forslaget, give tilslutning til dette forslag, der er en ren konsekvens af det lovforslag om råstoffer, der lige har været til behandling.

Askjær Jørgensen (FP):

Dette lovforslag er en følge af § 6 i lovforslag nr. L 60 om råstoffer, og jeg kan meddele ministeren, at § 6 i råstoflovforslaget er en af de paragraffer, jeg har kritiske bemærkninger om i mit materiale vedrørende forslag nr. L 60, råstofloven.

Lovforslaget er af den sædvanlige art for restriktive slags, der kommer fra socialdemokratiet. Lovforslaget er en tydelig markering af, at socialdemokratiet ønsker total statslig styring af alle funktioner i vort samfund.

Vi vil fra fremskridtspartiets side ikke gøre ministeren optimistisk med hensyn til vor stemme i denne sag, men ved forslagets videre behandling vil vi fremlægge saglige modargumenter.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil først henvise til de bemærkninger, jeg gjorde under den tidligere førstebehandling, Folketingstidende 1976–77, 1. samling, sp. 2805–2806. Dernæst vil jeg sige, at vores skepsis med hensyn til dette lovforslag ikke er blevet mindre i den tid, der er gået siden.

Vi vil meget klart understrege endnu en gang, at vi ikke vil være med til at udstede en blankocheck, der giver ministeren mulighed for at gennemføre en egentlig offentlig produktvurdering og produktkontrol. Vi vil heller ikke give ministeren en blankocheck, der gør det muligt for ham at gennemtvinge en obligatorisk varmemesteruddannelse. Vi er overbevist om, at de boligselskaber og andre, som ansætter varmemestre, med de høje energipriser har en tilstrækkelig motivation til at sikre, at de medarbejdere, de ansætter, har den tilstrækkelige, fornødne uddannelse.

Men som sagt vil vi gerne se på forslaget i udvalget og se, hvad det indebærer, inden vi afviser det totalt. Det er jo muligt, at vi har læst det med nogle forkerte briller; det vil jo vise sig under udvalgsarbejdet.

Grove (KF):

Vi kan ikke være med til at give boligministeren en blankohjemmel til at fastsætte regler for regulering og begrænsning af forbruget af råstoffer i byggeriet. Vi tror ikke, det er den rigtige vej, og vi tør i hvert fald ikke give en blankohjemmel til det.

Vedrørende den obligatoriske uddannelse af varmemestre, som der bliver lagt op til her, kan vi heller ikke gå med. Vi tror egentlig, det vil føre til en højere løn i stedet for besparelser på energien. Vi tror, at de varmemestre, vi har i dag, udfører deres job ganske glimrende. Derfor kan vi ikke være med.

Bollmann (CD):

Dette lovforslag er ligesom råstoflovforsla-

[Bollmann.]

get en genfremsættelse, og jeg kunne naturligvis nøjes med at henvise til, hvad CDs tidligere ordfører i denne sag har udtalt, men da CD ikke før valget var repræsenteret i udvalget, vil jeg gerne knytte et par yderligere bemærkninger hertil.

Som det fremgår, indeholder lovforslaget to afsnit, et om energiøkonomi og et om begrænsning af råstofforbruget i byggeriet.

For så vidt angår det energiøkonomiske sigte vil man give mulighed for at skærpe kravene til drift og vedligeholdelse af opvarmnings- og ventilationsanlæg. Midlet hertil er bl. a. krav om, at varmemesteruddannelsen gøres obligatorisk. Her er der ifølge fremsættelsen tale om varmemestre, der skal passe større fyr og ventilationsanlæg. I den forbindelse var det naturligvis interessant at få at vide, hvad der forstås ved større fyr, og om der er kapacitet til stede til denne udvidelse af uddannelsen.

Hensigten med den øvrige del af lovforslaget, der vedrører begrænsning af råstofforbruget ved udførelse af bygge- og anlægsarbejder, ser måske umiddelbart tiltalende ud, men man kan frygte, at der er tale om, at lidt for store beføjelser tillægges boligministeren. Det er vanskeligt ud fra lovforslaget at se, hvilke materialer der kan blive tale om, og også, hvordan restriktionerne i øvrigt tænkes gennemført. En mangelsituation med hensyn til visse råstoffer har vel hidtil givet sig udslag i, at byggesektoren har fundet alternative byggematerialer, hvor der har været mulighed for det. Alene de intentioner, der ligger bag ved selve råstoffloven, og de restriktioner, der bliver en følge af denne, vil vel give arkitekter, ingeniører og byggeriets folk i øvrigt tilstrækkeligt med retningslinjer for, hvordan råstof- og materialesituationen udvikler sig. Der er vel heller ingen, der vil modsig mig, når jeg påstår, at byggeriets folk nok kan tænke selvstændigt i så henseende.

Efter CDs opfattelse er denne del af forslaget ikke ubetinget en konsekvens af råstoffloven, men muligvis snarere en overflødig overbygning på denne. CD vil derfor overveje forslaget meget nøje og i øvrigt gå positivt ind i udvalgsbehandlingen.

Gert Petersen (SF):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige, at vi stiller os positivt til det lovforslag, der her er fremsat.

Det gav vi også udtryk for, da det var fremsat i forrige samling.

Jeg vil godt lige føje til, at det undrer mig lidt, at der er en del ordførere, der er så skeptiske, som de er. Jeg ved ikke rigtig, hvordan man så vil løse problemerne. Hvis vi mener det alvorligt med, at vi skal spare på vores ressourcer og udnytte ressourcerne optimalt, ja, så skal der altså nødvendigvis noget planlægning til. Det kan ikke undgås.

Så er der nogle, der ligesom betragter alt, hvad der hedder planlægning, som udslag af bureaukrati. Lidt bureaukrati fører det måske med sig, men vi kan ikke få det begge veje. Enten selder vi løs af vores ressourcer, og så bliver de brugt op, og så vil man i løbet af relativt få år, i hvert fald i løbet af de kommende generationer, stå med en meget, meget tung arv efter os, eller også tager man den planlægning, som er nødvendig, også selv om det kan medføre visse ulemper, som man ikke mærker, når man bare kan solde løs. Så enkelt er det egentlig.

Bolvig (RV):

Jeg skal blot i vores ordførers fravær henvise til ordførerens bemærkninger ved første behandling i forrige samling.

Arne Bjerregaard (KrF):

Stort set er dette forslag jo en følge af det foregående forslag. Selvfølgelig skal vi da ikke unødigt bruge løs af råstoffer. Selvfølgelig skal vi da bruge omtanke, når vi bruger vores råstoffer, og der kan vel også være rimelighed i, at man prøver at få genanvendelse af materialer gennemført osv. osv. Ideen i det kan sådan set være god nok, nemlig at man begynder at føre en rimelig samfundshusholdning. Men i relation til det, jeg sagde om det tidligere forslag, mener jeg ikke, at man skal være så bange for, at de råstoffer, man bruger til vores bygninger herhjemme, slipper op. Det er simpelt hen blot en modesag, dette, at man begynder at fremføre den slags.

Noget andet og mere væsentligt er vel nok, at vi udnytter den energi, vi kan få, på rimelig måde, for vores energi er jo så sandelig blevet dyr. Jeg havde nær sagt, at kunne vi selv have klaret vores energi herhjemme, så var alle vores økonomiske problemer vel klaret i dette samfund. Derfor er det da væsentligt, at vi udnytter den energi, vi får, på bedst mulig måde,

[Arne Bjerregaard.]

og derfor er vi ikke utilbøjelige til at sige, at vi vil være med til at se på, om det vil være fornuftigt at få en bedre vedligeholdelse af vores opvarmingsmidler, sådan at de i al fald er i en stand, som gør, at man får udnyttet energien på bedst mulig måde.

Nu ved jeg ikke, hvordan man skal gøre det i de almindelige parcelhuse osv., for jeg tror jo nok, at det er dér, spildet af energi er størst. Når jeg har kigget på de forskellige varmemestre rundt omkring i boligkomplekser og offentlige bygninger, så synes jeg, at de egentlig har været ganske dygtige til at få det til at fungere ordentligt, men jeg tør da godt sige, at når jeg ser på mit eget fyr og ser røgen stige op af skorstenen, så må jeg notere, at det vist ikke er så godt, dér er i al fald energispild. Så må man igen vurdere, om det nu kan betale sig at forandre dette, eller om vi skal tage energispildet dér. Jeg tror også, der er noget dér, man må tage op til overvejelse. Hvorledes får vi i det hele taget en bedre udnyttelse af den energi, som vi må betale i dyre domme? På dette område er vi helt positive over for at behandle dette forslag i udvalget.

Med hensyn til råstoffer kan jeg kun henvise til, hvad jeg sagde om det foregående forslag.

Hjortlund Christensen (DR):

Til § 1, nr. 1 og 2, der giver ministeren bemyndigelse til at kræve specielt uddannede varmemestre og andre kontrolforanstaltninger og direktiver, er vi meget betænkelige, for byggeadministrationen i kommunerne har besvær nok med at leve op til de krav om kontrol, som landsbyggeloven i øvrigt stiller.

Hvis denne lov udbygges, som bemyndigelsen giver hjemmel til, tror jeg, at de energibesparelser, der opnås, opsluges af kontrolmyndighedernes energiforbrug. Energi- og ressourceforbrug er jo ikke blot olie og benzin. Nu er hr. Gert Petersen ikke til stede, men jeg vil da gerne bede hr. Gert Petersen lægge mærke til dette. Vi skulle jo gerne komme i den situation, at arbejdskraft ikke var noget, man sådan betragtede som nulenergi. Der skal energi til at kontrollere, og der skal energi til så mange ting, men olie og benzin er jo ikke det eneste, der har betydning i denne henseende.

Derfor kan vi fra retsforbundets side ikke deltage i lovforslagets vedtagelse.

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg skal takke for den fortrinsvis velvillige modtagelse af dette lovforslag. En række af de betragtninger, der er gjort gældende her, er mest egnede til en mere teknisk gennemgang under det udvalgsarbejde, der skal følge efter, og jeg skal derfor ikke forlænge behandlingen med mange bemærkninger, men ønsker dog lige at gøre to.

Den ene er til spørgsmålet om varmemestre. Jeg er da enig i de betragtninger, der er gjort af et par af ordførerne om, at varmemestrene gør deres arbejde særdeles godt. Spørgsmålet er bare, om de gør det på grundlag af den nye viden, som bl. a. energikrisen har bragt frem i de seneste år. Det er denne nye viden, som man samfundsmæssigt set må være interesseret i at få udnyttet over en bred front, og det er en del af baggrunden for at foreslå en obligatorisk varmemesteruddannelse, men det kan vi jo drøfte i udvalget.

Den anden bemærkning er til spørgsmålet om – som man har udtrykt det – at udstede en blankocheck til mig, når det gælder råstofressourcerne og vurderingen af deres anvendelse. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at denne bestemmelse jo sigter på, at man skal følge udviklingen i de kommende år og prøve på at lave justeringer i byggeriet, der er i overensstemmelse med, hvad man måtte finde ud af, efterhånden som udviklingen går frem. Så selv om heller ikke jeg er tilhænger af blankochecks i andre sammenhænge, tror jeg nok, det vil være en rimelig disposition her, men også det kan vi jo drøfte i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af arveloven [af Jens Møller m. fl.].
(Lovforslag nr. L 2. Fremsat 2/3 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.